

Aika 22.10.2025 klo 16:30 - 18:01

Paikka Toivakkatalolla

Käsitellyt asiat

| §    | Otsikko                                                                   | Sivu |
|------|---------------------------------------------------------------------------|------|
| § 79 | Laillisuus ja päätösvaltaisuus                                            | 3    |
| § 80 | Esityslistan hyväksyminen                                                 | 4    |
| § 81 | Pöytäkirjan tarkastustapa                                                 | 5    |
| § 82 | Toivakan kunnan arviointikertomus vuodelle 2024                           | 6    |
| § 83 | Toivakan kunnan peltojen vuokraus vuosille 2026-2030                      | 12   |
| § 84 | Kuntaympäristöpalveluiden talousarvio 2026 ja suunnitelmavuodet 2027-2028 | 13   |
| § 85 | Viranhaltijapäätökset                                                     | 15   |
| § 86 | Muut asiat                                                                | 16   |

## Osallistujat

|       | Nimi                                                                                                                      | Tehtävä                                                                         | Lisätiedot |
|-------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------|------------|
| Läsnä | Parviainen Kari<br>Saarelainen Topi<br>Salo Mikko<br>Markkanen Katriina<br>Haikkala Petri<br>Helin Maarit<br>Hakala Jenni | puheenjohtaja<br>varapuheenjohtaja<br>jäsen<br>jäsen<br>jäsen<br>jäsen<br>jäsen |            |
| Muu   | Hakkarainen Heidi<br><br>Aalto Touko<br>Siltala Minna                                                                     | kunnanhallituksen<br>puheenjohtaja<br>kunnanjohtaja<br>pöytäkirjanpitäjä        |            |

---

## Allekirjoitukset

Kari Parviainen  
puheenjohtaja

Minna Siltala  
pöytäkirjanpitäjä

---

## Käsitellyt asiat

79 - 86

---

Pöytäkirjan tarkastus      Toivakka

Petri Haikkala  
pöytäkirjantarkastaja

Maarit Helin  
pöytäkirjantarkastaja

---

## Pöytäkirjan nähtävilläpito

Pöytäkirjan tarkastamisen jälkeen osoitteessa [www.toivakka.fi](http://www.toivakka.fi)

---

Kuntaympäristölautakunta

§ 79

22.10.2025

**Laillisuus ja päätösvaltaisuus**

Kuymltk 22.10.2025 § 79

Toivakan kunnan hallintosäännön 135 § mukaan, avattuaan kokouksen, puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

Päätösehdotus

Puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

Päätös

Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Kuntaympäristölautakunta

§ 80

22.10.2025

**Esityslistan hyväksyminen**

Kuymltk 22.10.2025 § 80

Toivakan kunnan hallintosäännön 137 §:n mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitella toisin päätä. Toivakan kunnan hallintosäännön 138 §:n mukaan toimitella voi esittelijän ehdotuksesta tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa enemmistö päätöksellä käsiteltäväksi asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

Päätösehdotus

Kuntaympäristölautakunta hyväksyy kokouksen esityslistan.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Kuntaympäristölautakunta

§ 81

22.10.2025

**Pöytäkirjan tarkastustapa**

Kuymltk 22.10.2025 § 81

Toivakan kunnan hallintosäännön 147 §:n mukaan pöytäkirjan pitämisestä ja sisällöstä vastaa toimielimen puheenjohtaja. Jos puheenjohtaja ja pöytäkirjanpitäjä ovat eri mieltä kokouksen kulusta, pöytäkirja laaditaan puheenjohtajan näkemyksen mukaan.

Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä.

Pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

**Päätösehdotus**

Pöytäkirjan tarkastusvuorossa ovat Petri Haikkala ja Maarit Helin. Pöytäkirja tarkastetaan välittömästi kokouksen jälkeen tai sähköisesti allekirjoituspalvelussa viimeistään 23.10.2025 ja julkaistaan nähtäville yleisessä tietoverkossa 23.10.2025.

**Päätös**

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Petri Haikkala ja Maarit Helin.

|                          |      |            |
|--------------------------|------|------------|
| Tarkastuslautakunta      | § 38 | 08.05.2025 |
| Tarkastuslautakunta      | § 46 | 15.05.2025 |
| Tarkastuslautakunta      | § 52 | 20.05.2025 |
| Kunnanvaltuusto          | § 17 | 26.05.2025 |
| Kuntaympäristölautakunta | § 82 | 22.10.2025 |

**Toivakan kunnan arviointikertomus vuodelle 2024**

Tarltk 08.05.2025 § 38

|               |                                                            |
|---------------|------------------------------------------------------------|
| Valmistelija  | puheenjohtaja Juha Juusela p. 040 552 4582                 |
| Esittelijä    | Puheenjohtaja                                              |
| Päätösehdotus | Tarkastuslautakunta jatkaa arviointikertomuksen laadintaa. |
| Päätös        | Hyväksyttiin yksimielisesti.                               |

Tarltk 15.05.2025 § 46

|               |                                                            |
|---------------|------------------------------------------------------------|
| Valmistelija  | puheenjohtaja Juha Juusela p. 040 552 4582                 |
| Esittelijä    | Puheenjohtaja                                              |
| Päätösehdotus | Tarkastuslautakunta jatkaa arviointikertomuksen laadintaa. |
| Päätös        | Merkittiin tiedoksi.                                       |

Tarltk 20.05.2025 § 52

|               |                                                                                                                                          |
|---------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Valmistelija  | puheenjohtaja Juha Juusela p. 040 552 4582                                                                                               |
| Esittelijä    | Puheenjohtaja                                                                                                                            |
| Päätösehdotus | Tarkastuslautakunta<br>1) hyväksyy arviointikertomuksen vuodelta 2024 ja<br>2) esittää arviointikertomuksen tiedoksi kunnanvaltuustolle. |
| Päätös        | Hyväksyttiin yksimielisesti.                                                                                                             |

|                          |      |            |
|--------------------------|------|------------|
| Tarkastuslautakunta      | § 38 | 08.05.2025 |
| Tarkastuslautakunta      | § 46 | 15.05.2025 |
| Tarkastuslautakunta      | § 52 | 20.05.2025 |
| Kunnanvaltuusto          | § 17 | 26.05.2025 |
| Kuntaympäristölautakunta | § 82 | 22.10.2025 |

Kv 26.05.2025 § 17

**Päätösehdotus** Tarkastuslautakunta esittää vuoden 2024 arviointikertomuksen valtuustolle tiedoksi.

**Päätös** Merkittiin tiedoksi.

Kuymltk 22.10.2025 § 82  
76/00.03.00/2025

Valmistelija

Arviointikertomus 2024:

...

Kuntaympäristölautakunnalle osoitetut kysymykset:

#### **4.6. Kuntaympäristölautakunta**

Kuntaympäristölautakunnan alainen toiminta ja talous toteutuivat pääosin suunnitellusti investointeja ja vesihuoltolaitosta lukuun ottamatta.

Lupa- ja ympäristöjaoston alainen toiminta ja talous toteutuivat olennaisilta osiltaan pääosin suunnitellusti.

Sote-kiinteistöjen eli pääosin hyvinvointialueen käyttöön kunnan vuokraamat kiinteistöt on yhtiötettävä viimeistään 1.1.2026. Toivakan sote-kiinteistöjen yhtiöittämisen valmistelu on meneillään.

Kunnan kiinteistöohjelma oli luonnosvaiheessa jo vuonna 2023, mutta se valmistui vasta toukokuussa 2025. Kiinteistöohjelman valmistumista viivästytti hyvinvointialueelle vuokrattavien sote-kiinteistöjen vuokrauksen jatkumisen varmistuminen.

Kuntaympäristölautakunnan alaisten toimintojen kustannustehokkuuteen tulee kiinnittää erityistä huomiota. Tulee selvittää nykyisten toimintojen yksikkökustannukset ja pyrkiä etsimään keinoja kustannustehokkuuden parantamiseksi. Toiminnan päivittäiseen johtamiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota.

**Tarkastuslautakunta kysyy, mihin toimenpiteisiin aiotaan ryhtyä kuntaympäristölautakunnan alaisten toimintojen**

|                          |      |            |
|--------------------------|------|------------|
| Tarkastuslautakunta      | § 38 | 08.05.2025 |
| Tarkastuslautakunta      | § 46 | 15.05.2025 |
| Tarkastuslautakunta      | § 52 | 20.05.2025 |
| Kunnanvaltuusto          | § 17 | 26.05.2025 |
| Kuntaympäristölautakunta | § 82 | 22.10.2025 |

**kustannustehokkuuden selvittämiseksi ja tehokkuuden parantamiseksi.**

#### **4.7. Vesihuoltolaitos**

Toivakan kunnan vesihuoltolaitos on laskennallisesti eriytetty kuntaympäristölautakunnan alainen taseyksikkö. Sen tulos oli 114 303 € alijäämäinen (197 409,34 € alijäämäinen vuonna 2023). Vesihuoltolaitoksen taseessa on kertynyttä alijäämää yhteensä 1 046 761 € (932 457 €).

Verkostoon pumpattiin vettä 102 253 m<sup>3</sup> (98 826 m<sup>3</sup> vuonna 2023), josta vain 72 144 m<sup>3</sup> (74 844 m<sup>3</sup>) laskutettiin käyttäjiltä. Laskuttamattoman puhtaan veden 30 109 m<sup>3</sup> (23 982 m<sup>3</sup>) osuus on 30 % (26 %) ja sen laskennallinen hinta on yli 46 000 € (alv 0 %) ilman jäteveden hintaa.

Jätevettä vastaanotettiin 85 058 m<sup>3</sup> (91 491 m<sup>3</sup> vuonna 2023), josta vain 61 451 m<sup>3</sup> (61 773 m<sup>3</sup>) laskutettiin käyttäjiltä. Laskuttamattoman jäteveden 23 607 m<sup>3</sup> (29 718 m<sup>3</sup>) 27 % (32 %) laskennallinen hinta on lähes 70 000 € (alv 0 %) ilman puhtaan veden hintaa.

Vesihuoltolaitos sai liikevaihtoon kirjattavia liittymismaksutuloja 7 386 € (4 096 € vuonna 2023).

**Tarkastuslautakunta kysyy, mihin toimenpiteisiin aiotaan ryhtyä**

- laskuttamattoman veden ja laskuttamattoman jäteveden suuren määrän selvittämiseksi ja pienentämiseksi,
- vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen liittymättömien liittymävelvollisten liittämiseksi verkostoon ja uusien liittyjien saamiseksi ja
- vesihuoltolaitoksen talouden tasapainottamiseksi.

#### **4.8. Investoinnit**

Investointeja oli suunniteltu 1 320 080 € ja talousarviomuutoksen jälkeen 1 442 340 €, josta toteutui 878 800 € eli 61 %. Poikkeama oli 563 541 €. Talousarviossa ei ole perusteltu investointeja, asetettu niille toiminnallisia ja taloudellisia tuotto- ja kulutavoitteita eikä arvioitu niiden vaikutuksia esim. kuntastrategian toteuttamiseksi. Tilinpäätöksissä ja toimintakertomuksissa on raportoitu investointien toteuman tilanne. Kunnanvaltuuston tahto ei ole toteutunut, kun investointeja ei ole toteutunut valtuuston hyväksymällä tavalla.

Osa aiemmista investoinneista ei vielä ole alkanut tuottaa niistä odotettuja tonttikauppoja ja muita hyötyjä. Näitä alisuoriutuneita investointeja ovat mm. Nisulan alueen tontit Päijänteen rantamaisemissa, Viisarimäen yritysalueen tontit ja Kankaisten kyläkoulun viereiset tontit.

|                          |      |            |
|--------------------------|------|------------|
| Tarkastuslautakunta      | § 38 | 08.05.2025 |
| Tarkastuslautakunta      | § 46 | 15.05.2025 |
| Tarkastuslautakunta      | § 52 | 20.05.2025 |
| Kunnanvaltuusto          | § 17 | 26.05.2025 |
| Kuntaympäristölautakunta | § 82 | 22.10.2025 |

**Tarkastuslautakunta kysyy, mihin toimenpiteisiin aiotaan ryhtyä investointien perustelemisen, suunnittelun, toteutuksen ja tavoitteiden saavuttamisen tehostamiseksi.**

...

#### 5. Talouden tasapainottamisen tarve

...

Vesihuoltolaitoksen taseessa on kattamatonta alijäämää 1 046 761 € (932 457 € vuonna 2023) ja uutta alijäämää kertynee myös kuluvalta vuodelta jo toteutettujen maksujen korotusten jälkeen.

**Tarkastuslautakunta katsoo, että voimassa oleva Toivakan vesihuoltolaitoksen talouden tasapainotusohjelma on riittävä talouden tasapainottamiseksi, mutta vaatii toteutuakseen useita vuosia.**

#### Esittelijä

**Päätösehdotus** Kuntaympäristölautakunta antaa päätösehdotuksen käytyään keskustelun arviointikertomuksessa 2024 esitetyistä kysymyksistä ja vastauksista niihin.

**Päätös** Esittelijänä toimineen kunnanjohtajan kokouksessa tekemä päätösehdotus:

Arviointikertomukseen 2024 kysymyksiin esitetään seuraavat vastaukset:

#### 4.6. Kuntaympäristölautakunta

Tarkastuslautakunta kysyy, mihin toimenpiteisiin aiotaan ryhtyä kuntaympäristölautakunnan alaisten toimintojen kustannustehokkuuden selvittämiseksi ja tehokkuuden parantamiseksi.

Kuntaympäristöpalveluiden alaisia toimintoja ovat vesihuoltopalvelut, lupa- ja viranomaispalvelut, kuntayhteistyömuotoiset jätehuoltopalvelut ja ympäristöterveys, maankäytön ja omaisuudenhallinnan tehtävät, liikenneväylien, asemakaava-alueen yleisten alueiden ylläpito, satamien ylläpito, liikuntapaikkojen sekä retkeilykohteiden ylläpitotehtävät sekä tilapalvelut, joiden tukipalveluita ovat kiinteistönhoito-, siivous- ja ateriapalvelut. Liikuntapaikkojen ylläpidon resurssointia vaikeuttaa vielä toistaiseksi palvelunkuvauksen puuttuminen, mutta tämä on kuitenkin jo ollut valmistelussa (liikuntapaikkasuunnitelma).

Kustannustehokkuutta on lisätty vuodesta 2023 lähtien jo siten, että kuntaympäristöpalveluiden henkilöstöresurssi on saatu vastaamaan palveluihin kohdistuvaa alentunutta kysyntää. Erillisen rakennustarkastajan ja ympäristötarkastajan sijaan rakennustarkastajan sekä ympäristötarkastajan virkatyö on toteutettu seudullisena yhteistyönä. Seudullisen yhteistyön syventäminen yhteisellä varahenkilö- ja sijaisjärjestelmällä ja esimerkiksi yhteisen luottamuselinorganisaation

|                          |      |            |
|--------------------------|------|------------|
| Tarkastuslautakunta      | § 38 | 08.05.2025 |
| Tarkastuslautakunta      | § 46 | 15.05.2025 |
| Tarkastuslautakunta      | § 52 | 20.05.2025 |
| Kunnanvaltuusto          | § 17 | 26.05.2025 |
| Kuntaympäristölautakunta | § 82 | 22.10.2025 |

harkitseminen olisivat tapoja vastata seudulliseen palvelutarpeeseen entistäkin kustannustehokkaammin.

Toivakan kunta rekrytoi uutta kuntaympäristöjohtajaa. Uusi viranhaltija ohjeistetaan käymään keskustelua kuntaympäristölautakunnan kanssa mahdollisista vaihtoehtoisista tavoista lisätä kustannustehokkuutta kuntaympäristölautakunnan alaisissa palveluissa. Luottamushenkilöiden toimesta ei ole tullut esityksiä asiasta.

Vesihuollon järjestäminen kustannustehokkaalla ja huoltovarmalla tavalla edellyttää skenaariotyön aloittamista syksyllä 2025, jossa kuvataan vesihuollon tilanne ja käydään läpi vaihtoehtoiset tavat varmistaa kuntalaisten tärkein yksittäinen palvelu. Myös tätä asiaa on syytä käsitellä uuden kuntaympäristöjohtajan sekä kuntaympäristölautakunnan iltakoulussa.

#### 4.7.Vesihuoltolaitos

Tarkastuslautakunta kysyy, mihin toimenpiteisiin aiotaan ryhtyä laskuttamattoman veden ja laskuttamattoman jäteveden suuren määrän selvittämiseksi ja pienentämiseksi, vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen liittymättömien liittymävelvollisten liittämiseksi verkostoon ja uusien liittyjien saamiseksi ja vesihuoltolaitoksen talouden tasapainottamiseksi.

Vesihuollon hukkavesien kysymyksestä helpompi on laskuttamattoman jäteveden osa.

Tätä varten on jo laadittu kattava vuotovesiselvitys verkostoon pääsevista hulevesistä. Näiden selvityksessä havaittujen vuotokohteiden systemaattinen saneeraus vähentää hulevesiä verkostosta.

Muita suunniteltuja toimenpiteitä ovat omaisuudenhallinnan kehittäminen edelleen. Verkostossa on yhä paljon dokumentoimatonta tai paikkaansa pitämätöntä tietoa.

Vedenjakeluverkostoon on suunniteltu rakennettavan etäluettavia mittarikaivoja, joilla päästäisiin seuraamaan yhtäaikaisesti vedenottamoiden lähtevää ja verkoston osiin jakautuvaa vettä sekä sitä, että miten kulutus jakaantuu eri toiminta-alueittain. Ensimmäinen kaivopilotti toteutetaan vielä kuluvana vuonna.

Talousarviossa TA26 tulemme mitä todennäköisemmin esittämään, että kunta varaisi lisäresursseja näille toimenpiteille.

Ympäristötarkastajan työpanosta tullaan myös hyödyntämään toiminta-alueiden liittymisvelvollisuuskysymyksissä. Jatketaan jo aloitettua työtä toiminta-alue kerrallaan. Jos laskuttamattoman veden ja laskuttamattoman jäteveden selvittäminen olisi helppo asia ja keinot sen selvittämiseen olisivat tiedossa, syy olisi jo selvitetty. Vesihuoltoverkoston laajuus tekee paikantamisesta haastavaa ja kallista. Sen vuoksi kustannustehokkainta on edistää vaiheittain edellä kuvattuja toimenpiteitä, ja poissulkea syitä sekä kohtia, joiden vuoksi laskuttamatonta vettä syntyy. Jos parempia tai

|                          |      |            |
|--------------------------|------|------------|
| Tarkastuslautakunta      | § 38 | 08.05.2025 |
| Tarkastuslautakunta      | § 46 | 15.05.2025 |
| Tarkastuslautakunta      | § 52 | 20.05.2025 |
| Kunnanvaltuusto          | § 17 | 26.05.2025 |
| Kuntaympäristölautakunta | § 82 | 22.10.2025 |

kustannustehokkaampia keinoja asian selvittämiseksi tulee tietoon, kaikki hyvät ratkaisuvaihtoehdot hyödynnetään täysimääräisesti.

#### 4.8. Investoinnit

Tarkastuslautakunta kysyy, mihin toimenpiteisiin aiotaan ryhtyä investointien perustelemisen, suunnittelun, toteutuksen ja tavoitteiden saavuttamisen tehostamiseksi.

Kiinnitetään enemmän huomiota investointien perusteleamiseen talousarviokirjassa. Resurssien oikeasuhtaisuus vuotuisiin asetettaviin tavoitteisiin nähden tulee tarkistaa.

Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan ja kuntaympäristölautakunnan yhteistyötä tarvitaan lisää perusopetusta, varhaiskasvatusta sekä liikunnan ja vapaa-ajanpalveluiden investointien pitemmän aikavälin suunnittelussa, jotta esimerkiksi eri avustuskanavien käyttö hankkeita valmisteltaessa saattaisi mahdollistua.

#### 5. Talouden tasapainottamisen tarve

Vesihuoltolaitoksen taseessa on kattamatonta alijäämää 1 046 761 € (932 457 € vuonna 2023) ja uutta alijäämää kertynee myös kuluvalta vuodelta jo toteutettujen maksujen korotusten jälkeen. Tarkastuslautakunta katsoo, että voimassa oleva Toivakan vesihuoltolaitoksen talouden tasapainotusohjelma on riittävä talouden tasapainottamiseksi, mutta vaatii toteutuakseen useita vuosia.

Kuntaympäristölautakunta näkee asian samalla tavalla, mutta huomauttaa, että yhtenä toimenpiteenä on käsitelty taksojen korotusta, mikä toteutui suunniteltua pienempänä. Vesi10 -ohjelma on valmisteltu ja pyritään käsittelemään toimitelmissä vielä vuoden 2025 aikana.

Esittelijänä toimineen kunnanjohtajan kokouksessa tekemä päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kuntaympäristölautakunta

§ 83

22.10.2025

**Toivakan kunnan peltojen vuokraus vuosille 2026-2030**

Kuymltk 22.10.2025 § 83

169/02.07.01/2025

Valmistelija

palvelusuunnittelija Minna Siltala, p. 040 683 4600 ja kunnanjohtaja Touko Aalto, p. 040 516 9332

Toivakan kunnan kuntaympäristöpalvelut on pyytänyt sitovat kirjalliset tarjoukset Toivakan kunnan omistamien peltojen vuokrauksesta vuosille 2026-2030.

Pellot on jaettu kolmeen alueeseen siten, että alue 1 sisältää kirkonkylän alueella olevat pellot (11,05 ha), alue 2 Hautajärven alueen pellot (3,81 ha) ja alue 3 Nisulan alueella olevat pellot (5,78 ha). Peltojen kokonaispinta-ala on 20,64 hehtaaria.

Määräaikaan 15.10.2025 klo 12.00 mennessä saapui kolme (3) tarjousta.

Alla tarjoukset edellä mainituista alueista:

Alue 1:Jaatinen Lauri  
Puttonen Paavo185 €/ha/vuosi  
212 €/ha/vuosiAlue 2:Jaatinen Lauri  
Puttonen Paavo185 €/ha/vuosi  
212 €/ha/vuosiAlue 3:

Järvenpää Markku ja Jarkko

145 €/ha/vuosi

Esittelijä

Kunnanjohtaja Touko Aalto

Päätösehdotus

Kuntaympäristölautakunta päättää, että alueet vuokrataan tarjouspyynnön mukaisesti seuraavasti:  
alueet 1 ja 2 Paavo Puttoselle ja  
alue 3 Markku ja Jarkko Järvenpäälle.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.

|                          |       |            |
|--------------------------|-------|------------|
| Kunnanhallitus           | § 147 | 18.08.2025 |
| Kuntaympäristölautakunta | § 75  | 16.09.2025 |
| Kuntaympäristölautakunta | § 84  | 22.10.2025 |

## Kuntaympäristöpalveluiden talousarvio 2026 ja suunnitelmavuodet 2027-2028

Kh 18.08.2025 § 147

Valmistelija

Henna Breilin, talous- ja hallintosuunnittelija, 040 5908 235

Talousarviokehyksessä määritellään tulevan vuoden talousarvion reunaehdot ja annetaan talousarvion laadintaohjeet toimielimille. Talousarviokehys perustuu verottajan ja kuntaliiton arvioon verotulojen ja valtionosuuksien kehityksestä sekä arvioon kunnan toimintatulojen ja toimintamenojen kehityksestä vuodelle 2026.

Kuntalain 110 § mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen.

Taloussuunnitelman tasapainossa voidaan ottaa huomioon talousarvion laadintavuoden taseeseen kertyväksi arvioitu ylijäämä. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Tässä määrääjassa tulee kattaa myös talousarvion laadintavuonna tai sen jälkeen kertynyt alijäämä.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan.

Talousarvioraami on laadittu siten, että se huomioi yleisen talouskehityksen ja välttämättömät toiminnalliset muutokset.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Touko Aalto

Päätösehdotus

Kunnanhallitus hyväksyy liitteenä olevan talousarvio 2026 laadintaohjeen ja talousraamin.

Kunnanjohtajan kokouksessa tekemä muutosehdotus

|                          |       |            |
|--------------------------|-------|------------|
| Kunnanhallitus           | § 147 | 18.08.2025 |
| Kuntaympäristölautakunta | § 75  | 16.09.2025 |
| Kuntaympäristölautakunta | § 84  | 22.10.2025 |

Talousarvioraamin verotuloja pienennetään päivitetyn verotuloennusteen mukaisesti 52.000,00 euroa ja kuntaympäristöpalvelujen menokehystä korotetaan 150.000,00 eurolla.

Kunnanhallitus hyväksyy muutetun talousarvioraamin ja talousarvion laadintaohjeen vuodelle 2026.

Päätös Hyväksyttiin yksimielisesti.

Kuymltk 16.09.2025 § 75

Valmistelija palvelusuunnittelija Minna Siltala, p. 040 683 4600

Kuntaympäristölautakunta käy ensi vuoden talousarviota valmistelevan keskustelun annetun talousarvioraamin 2026 pohjalta.

Esittelijä Kuntaympäristöjohtaja Jari Lämsä

Päätösehdotus Kuntaympäristölautakunta merkitsee tiedoksi talousarvion laadintaohjeen ja raamin vuodelle 2026.

Päätös Merkittiin tiedoksi.

Kuymltk 22.10.2025 § 84  
129/02.02.00/2025

Valmistelija

Kuntaympäristölautakunta käy keskustelun talousarvion 2026 valmistelun tilanteesta.

Esittelijä Kunnanjohtaja Touko Aalto

Päätösehdotus Kuntaympäristölautakunta merkitsee tiedokseen talousarvion 2026 valmistelutilanteen.

Päätös Merkittiin tiedoksi.

Kuntaympäristölautakunta

§ 85

22.10.2025

**Viranhaltijapäätökset**

Kuymltk 22.10.2025 § 85

Kuntaympäristöjohtajan 10.9.2025 jälkeen ja 20.10.2025 mennessä tekemät viranhaltijapäätökset:

Hankintapäätökset §:t

§ xx, pvm --

Henkilöstöpäätökset §:t

§ xx, pvm --

Yleiset päätökset §:t

§ xx, pvm --

Päätösehdotus

Kuntaympäristölautakunta päättää merkitä tiedokseen, ettei kyseisenä ajanjaksona ole tehty viranhaltijapäätöksiä.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Kuntaympäristölautakunta

§ 86

22.10.2025

**Muut asiat**

Kuymltk 22.10.2025 § 86

Kuntaympäristölautakunnan seuraava kokous pidetään keskiviikkona  
26.11.2025 klo 16.30 alkaen

**Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 79, § 80, § 81, § 82, § 84, § 85, § 86**

### **Muutoksenhakukielto**

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)

-virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)

-etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)

-vaaliviranomaisen päätöstä tai presidentinvaalin tuloksen vahvistamista (Vaalilaki 45 §, 66 §, 83 §, 100 §)

## Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 83

### OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

#### Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*), sekä
- kunnan jäsen.

#### Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimus on toimitettava Toivakan kunnan kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

*Asianosaisen* katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa *asianosaisen* katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

*Kunnan jäsenen* katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

#### Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Kuntaympäristölautakunta

Kirjaamon yhteystiedot: Toivakan kunnan kirjaamo  
Postiosoite: Iltaruskontie 2, 41660 Toivakka  
Sähköpostiosoite: kirjaamo@toivakka.fi  
Puhelinnumero: 014 267 4000

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista torstaihin klo 9 - 15.

#### Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

## **Pöytäkirja**

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Toivakan kunnan kirjaamosta.

Pöytäkirja on viety nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon.